

Gydytojai, formaliai pažeidę įstatymų reikalavimus, tačiau išsaugoję pacientų – vaikų gyvybę ir sveikatą, sąžiningai vykdė pagrindinę savo pareigą – teikti kvalifikuotą medicinos pagalbą.

Taip nusprendė Panevėžio apygardos teismas, išnagrinėjęs Valstybinės ligonių kasos apeliacinį skundą, kuriuo ši įstaiga reikalavo, kad Respublikinė Panevėžio ligoninė atlygintų beveik 5,5 tūkst. eurų žalą Privalomojo sveikatos draudimo fondui (PSDF) dėl dviem ligoniams neteisėtai skirto vaistinio preparato.

Apygardos teismas konstatavo, kad Panevėžio ligoninės medikų sprendimas paskirti vaistą ligoninėje gydytiems dviem vaikams nesilaikant vaistinio preparato skyrimo taisyklių buvo veikimas esant būtinojo reikalingumo sąlygomis.

Byla teisme atsidūrė po to, kai Šiaulių teritorinė ligonių kasa (TLK) atliko Respublikinės Panevėžio ligoninės patikrinimą. Jo metu tikrintojai nustatė, kad ligoninė dviem atvejais pažeidė centralizuotai apmokamų vaistinių preparatų vartojimo ir skyrimo norminius aktus, nes, pirma, vaistinį preparatą „Octagam“ pacientams skyrė netinkamos specialybės gydytojas, o, antra, diagnozė, kuriai esant buvo skirtas vaistas „Octagam“, nėra įtraukta į šio vaisto skyrimo atvejus.

Šiaulių TLK vertino, kad neteisėtai panaudojusi preparatą „Octagam“ Panevėžio ligoninė PSDF biudžetui padarė beveik 5,5 tūkst. eurų žalą, nes būtent tokią sumą atitinka šio vaisto įsigijimo kaina.

Respublikinės Panevėžio ligoninės Vaikų intensyviosios terapijos skyriuje 2022 m. gydytiems dviem pacientams vaikams buvo nustatyta klinikinė diagnozė „Daugiasistemis uždegiminis sindromas, susijęs su Covid-19“. Mažųjų pacientų liga atitiko sindromą, panašų į „Kawasaki“ ligos (Odos, gleivinių ir limfmazgių sindromas) sindromą, kuris gydomas intraveniniu žmogaus imunoglobulinu „Octagam“.

Panevėžio ligoninės gydytojų konsiliumas, remdamasis medicinos mokslo ir praktikos specialistų žiniomis, nusprendė vaikams taikyti gydymo algoritmą, tapatų „Kawasaki“ sindromo gydymui, t. y. skyrė vaikams intraveninį žmogaus imunoglobuliną „Octagam“.

Formaliai vertinant, šis preparatas pacientams negalėjo būti skirtas, nes diagnozė, kuri buvo nustatyta Panevėžio ligoninėje gydytiems vaikams (Daugiasistemis uždegiminis sindromas, susijęs su Covid-19), nebuvo nurodyta Centralizuotai apmokamų vaistų sąrašė prie diagnozių, pagal kurias intraveninis žmogaus imunoglobulinas „Octagam“ gali būti skiriamas.

Pažymėtina, kad šis Centralizuotai apmokamų vaistų sąrašas buvo patvirtintas dar 2014 metais, kai Covid-19 liga apskritai neegzistavo ir nebuvo medicinos mokslo duomenų apie sunkias Covid-19 ligos imunologines išraiškas vaikams.

Apygardos teismas padarė išvadą, kad vien formalus šio vaistų sąrašo, kuris neatitiko medicinos mokslo ir praktikos pasiekimų, diagnostikos ir gydymo rekomendacijų, pažeidimas, padarytas nesant teisės aktų patvirtintos naujos Covid-19 metodikos ir gydytojams veikiant išskirtinėmis pandemijos sąlygomis, sudaro pagrindą atleisti Respublikinę Panevėžio ligoninę nuo civilinės atsakomybės.

Teismo įsitikinimu, intraveninio žmogaus imunoglobulino „Octagam“ skyrimas ligoninėje gydytiems vaikams buvo vienintelis būdas išvengti didesnės žalos jų sveikatai ir gyvybei, negu ji padaryta PSDF biudžetui formaliais pažeidimais.

Apygardos teismas pritarė pirmosios instancijos teismo nuomonei, kad Panevėžio ligoninės gydytojų formalius nusižengimus nulėmė ir pačios Teritorinės ligonių kasos, kaip viešojo administravimo subjekto įgalinimus turinčio asmens, neveikimas jos kompetencijai priskirtoje srityje.

Teismas pažymėjo, kad Sveikatos draudimo įstatymas numato Valstybinės ligonių kasos pareigą rūpintis asmens sveikatos priežiūros paslaugų įrašymu į PSDF biudžeto lėšomis apmokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašą ir išbraukimu iš šio sąrašo, atsižvelgiant į šių paslaugų veiksmingumą, pagrįstą medicinos mokslo įrodymais.

Panevėžio apygardos teismo nutartis įsiteisėja iš karto, tačiau per tris mėnesius gali būti skundžiama kasacine tvarka Lietuvos Aukščiausiajam Teismui.

